

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2206/2019
30.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милош Бјелетић, адвокат из ..., против туженог ГП „ББ“ АД ..., чији је пуномоћник Немања Јоловић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1. 453/17, донетој након одржане расправе дана 22.10.2018. године, у седници од 30.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1. 453/17 од 22.10.2018. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1. 562/14 од 20.10.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се поништи као незаконито решење туженог бр. ... од 29.06.2005. године, којим је тужиљи престао радни однос. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље да јој тужени накнади парничне трошкове у износу од 438.750,00 динара. Ставом трећим изреке, тужиља је обавезана да туженом накнади парничне трошкове у износу од 273.750,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка преко досуђеног износа.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1. 453/17 од 22.10.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је усвојен тужбени захтев тужиље и поништено као незаконито решење туженог бр. ... од 29.06.2005. године, којим је тужиљи престао радни однос. Ставом другим изреке, укинута је решење из става другог изреке првостепене пресуде. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужиљи накнади парничне трошкове пред првостепеним судом у износу од 444.475,00 динара. Ставом четвртим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка из става трећег изреке првостепене пресуде и одбијен захтев туженог да се тужиља обавезе да му накнади парничне трошкове у износу од 273.750,00 динара. Ставом петим изреке, потврђено је решење о парничним трошковима из става четвртог изреке првостепене пресуде и жалба туженог у том делу одбијена као неоснована.

Ставом шестим изреке, тужени је обавезан да тужиљи накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 51.000,00 динара.

Против другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је доставила одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11, 55/14), који се примењује на основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП пред другостепеним судом, на коју се ревизијом неосновано указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је код туженог била у радном односу на неодређено време од 2002. године на пословима куvara. Побijаним решењем туженог од 29.06.2005. године, тужиљи је отказан уговор о раду због смањења обима посла, са образложењем да је престала потреба за радом тужиље због технолошких, економских и организационих промена, да није било могућности за њен премештај на друге послове нити за рад код другог послодавца, преквалификацију или доквалификацију. Претходно је на седници Управног одбора туженог од 14.04.2005. године усвојен ребаланс плана радова за 2005. годину, на основу кога је дошло до смањења обима послова и појаве вишка запослених. Према Програму за решавање вишка запослених за 2005. годину, на основу плана запослених за исту годину утврђено је да је од укупног броја запослених на неодређено време од 678, за 94 запослена престала потреба за радом, и наведени су критеријуми за одређивања вишка запослених. Према списку запослених за чијим је радом престала потреба, као саставном делу Програма решавања вишка запослених, тужиља је такође проглашена за технолошки вишак. Према извршеном оцењивању њеног рада за 2004-2005. годину оцењено је да она познаје свој посао али да су јој потребна додатна упутства и објашњења за рад, да је квалитет рада на стандардном нивоу са мањим осцилацијама, да се мора опомињати јер повремено занемарује радне обавезе, те да је изузетно дисциплинована и редовна на послу. Након доношења побијаног решења, дана 15.08. исте године код туженог је примљен запослени на одређено време на пословима помоћног куvara, а један запослени је од 01.07. исте године распоређен на радно место помоћног куvara. Из плана запослених за 2005. годину произилази да је у Сектору за угоститељство и туризам туженог било прописано радно место главног куvara са два извршиоца, куvara са једним извршиоцем и помоћног куvara са три извршиоца, а ова радна места су била предвиђена и за друге организационе јединице туженог.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је првостепена пресуда

преиначена и поништено као незаконито решење туженог којим је тужилји престао радни однос.

Наиме, правилником о организацији и систематизацији послова утврђују се организациони делови код послодавца, врста послова, врста и степен стручне спреме и други потребни услови за рад на тим пословима, у смислу члана 24. став 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ 24/05, 61/05). Према члану 155. тог закона, програм решавања вишка запослених између осталог садржи и критеријуме за утврђивање вишка запослених.

Из наведених законских одредаба произилази да смањењу броја извршилаца код послодавца услед технолошких, економских и организационих промена мора претходити измена правилника о организацији и систематизацији послова, а у случајевима када се смањује број извршилаца на радним местима, запослени који ће бити оглашени технолошким вишком одређују се применом критеријума прописаних програмом решавања вишка запослених и Колективним уговором.

У конкретном случају, пре доношења побијаног отказног решења, тужени није донео измену акта о систематизацији радних места, а не може се ни закључити да је радно место тужилје укинато. Напротив, из садржине плана запослених за 2005. годину произилази да су била предвиђена радна места главног куvara, куvara и помоћног куvara, и то у Сектору за угоститељство и туризам и у другим организационим јединицама код туженог. Осим тога, у побијаном решењу о отказу уговора о раду наведено је да се тужилји отказује уговор о раду због смањења обима посла, из чега произилази да је тужени био у обавези да приликом одређивања ко ће од запослених извршилаца на пословима куvara бити оглашен технолошким вишком примени критеријуме из усвојеног програма решавања вишка запослених. Из наведеног произилази да је тужилји побијаним решењем радни однос незаконито престао, јер није било оправданих разлога у смислу члана 179. тачка 9. Закона о раду, па је ово решење правилно поништено као незаконито.

С обзиром на наведено, ревизијом се неосновано указује на погрешну примену материјалног права и наводи да је био испуњен отказни разлог из члана 179. тачка 9. Закона о раду, и да је тужени организационе промене извршио у складу са чл. 153-160. Закона о раду и тужилји исплатио отпремнину.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић